

La frase del dia



“Senyor Rajoy, jo vaig ser refugiada. Això no és una malaltia, no es contagia”

Ana Surra, DIPUTADA D'ERC AL CONGRÉS



Tribuna

Josep Gifreu. Periodista i professor emèrit de comunicació a la UPF

L'estatus del català

El recent manifest a favor d'un model de normalització efectiva del català a la Catalunya independent ha provocat una allau de comentaris crítics, de simplificacions i d'acusacions de tota mena. La inequívoca defensa de la preeminència de la llengua catalana en un futur estat català sembla haver reunit partits independentistes i sectors aliats contra el procés en un mateix front. Però, el manifest no parla del procés. Planteja una altra cosa i ho planteja des de la freda anàlisi dels científics socials.

A PART DELS INSULTS DE GRUPS espanyolistes o ultres com SCC, hi ha hagut una campanya orquestrada per desacreditar el fons de la qüestió, és a dir, l'estatus del català en una república catalana. S'ha adduït que el debat ara no toca per inoportú o que és plantejat en termes “fonamentalistes” com si desconeguéssim la situació lingüística real de la població catalana, castellanoparlant en una gran proporció.

RESULTA COMPENSIBLE la incomoditat dels partits davant un manifest políticament incontrolat, un manifest per a l'acció i mobilització cíviques, no subjecte a tàctiques d'alguns dels partits homologats. I un manifest sobre un tema tan sensible i evidentment tan complex com el del model polític per a la llengua pròpia d'un nou estat. Alguns dirigents d'aquest partits i el mateix programa de Junts pel Sí han advocat explícitament per un model de cooficialitat entre català i espanyol. Significa que el tema queda resolt? El manifest intenta dir que no, i aporta raons científiques de pes per abonar un altre model.

PERÒ DURANT AQUESTA SETMANA els partits independentistes –i òbviament, tots els altres de signe espanyolista– han obtingut l'ajut de certa premsa.

Bona part de la premsa de gran difusió ha col·laborat en l'operació de distorsió i de reducció de l'abast del fons del document per produir confusió i generar rebuig. Titular per exemple “Els partits, contra el manifest que aposta per una Catalunya monolingüe” és menysprear les raons dels signants –enlloc parlen de “monolingüisme”– i predisposar partits i castellanoparlants a atacar el manifest i la seva proposta de nou estatus per al català. Fins i tot el director d'un diari “progre” gosava titllar els més de dos-cents signants del manifest –gent com Joandomènec Ros, president de l'IEC, Joan Francesc Mira, Maria A. Olivé, Jaume Cabré, Juan Carlos Moreno Cabrera o Josep M. Nadal, entre molts altres prestigiosos professors, investigadors i escriptors– com el “Tea Party identitari que classifica els catalans en funció de la seva llengua i procedència”. No és pura propaganda negativa?

ÉS COMPENSIBLE QUE ELS PARTITS supereditin algunes prioritats a les seves estratègies o tàctiques conjunturals. Però justament la gràcia i l'oportunitat

“El manifest pretén basar les seves propostes de model en unes consideracions de caràcter històric, polític i sociolingüístic

d'aquest manifest és que no vol ser un programa polític. A diferència de manifestos anteriors, aquest pensa en termes de com salvar el català en la futura república catalana. No és la meta de l'actual govern de Junts pel Sí?

EL MANIFEST PRETÉN BASAR les seves propostes de model en unes consideracions de caràcter històric, polític i sociolingüístic. El catedràtic de lingüística de la Universitat Autònoma de Madrid, Moreno Cabrera, va deixar-ho dit en l'acte de presentació: ell havia signat el manifest per la base científica que el sostenia, i una de les denúncies que veia més justes era la de la ideologia política de l'anomenat “bilingüisme”. Ho deia un catedràtic espanyol que, entre altres coses, havia treballat des del 2012 en un “full de ruta” per a la gestió del castellà (i les altres llengües) en una Catalunya independent.

COM A MANIFEST MÉS CIENTÍFIC que polític, aquesta iniciativa cívica sembla incomodar per raons diferents els partits i els grups de pressió catalans que tenen l'espanyol com a llengua franca. Als primers cal recordar-los que una raó fonamental de l'auge de l'independentisme ha estat la consciència de la subordinació i substitució estructurals a què ens ha abocat la Constitució i l'autonomisme del 78. Pel que fa als segons, convé desemmascarar la utilització burda que fan de la immigració espanyola i llatinoamericana per justificar la continuïtat de la “naturalització” del bilingüisme a la Catalunya actual i a la del futur. A uns i altres, cal dir que el moviment per la dignitat i normalitat del català, com s'ha demostrat fins avui, no s'aturarà. I que farien bé de rellegir-se el manifest sense tanta “ideologia bilingüística” per descobrir que en realitat proposa un model de llengua innovador i integrador per al futur estat català, tant si és independent com federat.

De set en set

Ramon Rovira

El preu de la guerra



Recentment vaig haver d'anar a Miami. Setmanes abans ja havia fet una petició de visat. El dia del viatge, abans d'aga-

far l'avió, em varen preguntar si algú havia tocat el meu equipatge, què pensava fer als EUA i si hi tenia coneguts. Després, control exhaustiu de passaport i cap a dalt. Durant el vol, més papers. Volien saber on pensava viure, quin era el propòsit de viatge i si portava res il·legal. Un cop a l'aeroport de Miami i després de fer tres hores de cua, em varen agafar les empremtes digitals, em varen fotografiar i em varen tornar a interrogar. I quan ja em veia salvat, una nova cua, ara per revisar els equipatges aleatòriament. Píjto el boto i al·leluia!, no he d'obrir la maleta. Felicitat com un anís per la meua sort, la bufetada de xafegor caribenya al carrer em va semblar una benedicció.

Qualsevol que hagi anat als Estats Units després de l'11 de setembre del 2001 sap que és un calvari. El rigor dels controls i la patxoca dels funcionaris acaba amb la paciència del sant Job. Però hi ha una altra forma de veure-ho. Des del fatídic 11-S, és a dir en gairebé quinze anys, el terrorisme gihadista ha assassinat 45 persones als Estats Units. Són moltes, però es que a Brussel·les en varen matar 32, a París 130 i a Madrid 191. I totes en un sol dia. Globalment, des del 2001 els atemptats han crescut de 2.000 a 14.000 i les víctimes s'han multiplicat per nou. Amb aquest panorama crec que haurem d'incorporar la llaua de la seguretat extrema a les nostres vides i acostumar-nos a un món farcit de perills. Si algun moment havíem somiat en un idíl·lic retorn al passat, sense arcs de seguretat, càmeres a les cantonades ni agents i policies que ens miressin amb mala cara, ja ens ho podem treure del cap. És el preu que haurem de pagar per intentar sobreviure a la nostra guerra.

Sísif

Jordi Soler

